

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Савска улица 25/IV, Београд
Број: 6/0-02-486/2020-4
Датум: 22. јул 2020. године

Објављени текст садржи заштићене податке.
Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону
који Комисија сматра одговарајућим начином заштите

Председник Комисије за заштиту конкуренције, на основу члана 37. став 2. и члана 65. став 5. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13), и члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“ број 49/11), одлучујући по пријави концентрације број 6/0-02-486/2020-1, коју су дана 1. јула 2020. године поднела привредна друштва Јавно предузеће Електропривреда Србије Београд (Стари Град), са седиштем на адреси Балканска бр. 13, Београд, Република Србија, и Мјешовити холдинг „Електропривреда Републике Српске“ - Матично предузеће, акционарско друштво Требиње, са седиштем на адреси Степе Степановића бб, Требиње, Република Српска, Босна и Херцеговина, која заступа пуномоћник адвокат Срђана Петронијевић из Београда, Булевар војводе Бојовића бр. 6-8, дана 22. јула 2020. године, доноси следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту до које долази стицањем заједничке контроле привредних друштава Јавно предузеће Електропривреда Србије Београд (Стари Град), са седиштем на адреси Балканска бр. 13, Београд, Република Србија, матични број 20053658, и Мјешовити холдинг „Електропривреда Републике Српске“ - Матично предузеће, акционарско друштво Требиње, са седиштем на адреси Степе Степановића бб, Требиње, Република Српска, Босна и Херцеговина, матични број 01756192, над друштвом „Хидроелектроенергетски систем Горња Дрина“ друштво са ограниченом одговорношћу за производњу и продају електричне енергије Фоча, са седиштем на адреси Немањина бр.19, Фоча, Република Српска, Босна и Херцеговина, матични број 11171222, уношењем новчаног улога и стицањем [...] удела у овом друштву од стране Јавног предузећа Електропривреда Србије Београд (Стари Град), при чему ће досадашњи једини члан овог друштва Мјешовити холдинг „Електропривреда Републике Српске“ - Матично предузеће, акционарско друштво Требиње задржати [...] удела у њему.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да су подносиоци пријаве, дана 21. јула 2020. године уплатили износ од XXX динара и XXX евра на рачун Комисије за заштиту конкуренције, што укупно представља прописани износ за издавање решења о одобрењу концентрације у скраћеном поступку.

Образложење

Привредна друштва Јавно предузеће Електропривреда Србије Београд (Стари Град), са седиштем на адреси Балканска бр. 13, Београд, Република Србија, матични број 20053658, и Мјешовити холдинг „Електропривреда Републике Српске“ - Матично предузеће, акционарско друштво Требиње, са седиштем на адреси Степе Степановића бб, Требиње, Република Српска, Босна и Херцеговина, матични број 01756192 (у даљем тексту: ЕПС и ЕРС или заједно подносиоци пријаве), поднела су дана 1. јула 2020. године преко пуномоћника адвоката Срђане Петронијевић пријаву концентрације која је заведена под бројем 6/0-02-486/2020-1 (даље у тексту: пријава).

Након што је извршен увид у достављену документацију и на основу свих чињеница које проистичу из садржаја поднете пријаве, Комисија за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија) је утврдила да је пријава потпуна и поднета у складу са Законом о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13, у даљем тексту: Закон) и са чланом 3. Уредбе о садржини и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, број 05/16). У списима предмета се налази доказ о извршеној уплати, којим се потврђује да је уплаћен прописани износ за издавање акта Комисије, што је утврђено у ставу II диспозитива.

Учесници концентрације

ЕПС представља вертикално интегрисано јавно предузеће чији је оснивач Република Србија које је активно у производњи и снабдевању електричном енергијом, као и у њеној дистрибуцији. Производњу електричне енергије ЕПС врши у сопственим термоелектранама и хидроелектранама, а према јавно доступном годишњем извештају о пословању за 2019. годину (http://www.eps.rs/cir/SiteAssets/Pages/tehnicki-izvestaji/ТЕН_Godisnjak2019_web_s.pdf) његови укупни капацитети за производњу електричне енергије износе 7.407 MW, док је укупна производња у 2019. години износила 33.482 GWh. Дистрибуција електричне енергије врши се под контролом ЕПС-овог зависног друштва „ЕПС Дистрибуција“, које представља оператора дистрибутивног система и које је према наводима у пријави поред дистрибуције електричне енергије задужено и за уједначавање процедура на дистрибутивном нивоу и омогућавање равномерног развоја дистрибутивне мреже.

Поред наведеног, ЕПС се бави производњом лигнита (угља) у Републици Србији. Производњу угља ЕПС врши на површинским коповима рударских басена „Колубара“ и „Костолац“, а укупна производња угља у 2019. години према горе поменутом извештају ЕПС-а износила је 38.173 444 тоне.

ЕРС представља матично холдинг друштво групе друштава „Електропривреда Републике Српске“ која је у Републици Српској, Босна и Херцеговина, активна у производњи и снабдевању електричном енергијом. Ово друштво је 1992. године основано од стране Републике Српске која поседује 100% власничког удела у њему. ЕРС поседује пет зависних друштава са седиштима у Требињу, Вишеграду, Мркоњић Граду, Гацку и Угљевику која су активна у производњи електричне енергије из термо и хидро извора и чија је укупна инсталисана снага производних капацитета око 1.348 MW, а просечна годишња производња око 5.000 GWh. Поред тога, ЕРС поседује и пет зависних

друштва са седиштима у Бања Луци, Добоју, Бијељини, Палама и Требињу која су активна у дистрибуцији електричне енергије, као и 51% удела у Истраживачком развојном центру енергетике ИРЦЕ а.д. Источно Сарајево.

Циљно друштво, у ком долази до промене индивидуалне у заједничку контролу, јесте друштво „Хидроелектроенергетски систем Горња Дрина“ друштво са ограниченом одговорношћу за производњу и продају електричне енергије Фоча, са седиштем на адреси Немањина бр.19, Фоча, Република Српска, Босна и Херцеговина, матични број 11171222 (у даљем тексту: ХЕС Горња Дрина или циљно друштво). ХЕС Горња Дрина је настало на основу одлуке Владе Републике Српске од 26. септембра 2019. године којом је извршена статусна промена спајања два концесиона друштва, и то друштва Хидроелектрана Бук Бјела д.о.о. Фоча и друштва Хидроелектране Фоча и Паунци д.о.о. Фоча, а у вези са пројектом изградње хидроенергетског система „Горња Дрина“. Пројекат изградње хидроенергетског система Горња Дрина предвиђа изградњу три хидроелектране на горњем току реке Дрине, и то Хидроелектране Бук Бјела, Хидроелектране Фоча и Хидроелектране Паунци. Изградња и права коришћења наведених хидроелектрана предмет су релевантних Уговора о концесији закључених између друштва ЕРС и Владе Републике Српске. Планирана укупна инсталирана снага наведених хидроелектрана износи 180,9 MW. Циљно друштво ће након изградње управљати наведеним хидроелектранама и биће активно у производњи и велепродаји електричне енергије. Према наводима у пријави, наведене делатности циљног друштва не обухватају обавезу јавног снабдевања, што значи да ће електрична енергија бити пласирана на отвореном тржишту. Друштво ХЕС Горња Дрина се тренутно налази у потпуном власништву подносиоца пријаве друштва ЕРС.

Опис трансакције и акт о концентрацији

Одлуком Владе Републике Српске, хидроелектране Бук Бјела, Фоча и Паунци интегрисане су под контролу циљног друштва које ће у складу са релевантним уговорима о концесијама управљати изградњом, пуштањем у производњу изграђених капацитета и продајом електричне енергије. Циљно друштво се тренутно налази у потпуном власништву и под контролом подносиоца пријаве друштва ЕРС. Меморандумом о сарадњи Владе Републике Србије и Владе Републике Српске договорена је сарадња на пројекту изградње хидроелектрана на горњем току реке Дрине. У циљу реализације тог пројекта, Влада Републике Србије је дана 14. маја 2020. године донела Решење о давању сагласности на Одлуку о улагању капитала Јавног предузећа ЕПС у друштво ХЕС Горња Дрина, коју је донео Надзорни одбор ЕПС-а на седници од 30. априла 2020. године. Тиме су се стекли формални предуслови да ЕПС приступи друштву, тако што ће унети новчани улог у износу од [...], чиме ће стећи /50-60/% удела. Други члан циљног друштва остаје досадашњи једини члан, друштво ЕРС, са /40-50/% удела. Подносиоци пријаве намеравају да изградња хидроелектране Бук Бјела почне у јануару 2021. године, хидроелектране Фоча у јануару 2023. године, а хидроелектране Паунци у јануару 2023. или 2025. године.

Као правни основ предметне концентрације, подносиоци пријаве су дана 17. јуна 2020. године закључили, и Комисији доставили следеће акте: Уговор о приступању новог члана друштва и повећању основног капитала циљног друштва, као и Уговор чланова циљног друштва којима су уређени њихови међусобни односи. У складу са наведеним Уговорима [...].

Услови за подношење пријаве

Из свега наведеног произлази да предметна трансакција представља концентрацију у смислу члана 17. став 1. тачка 3) Закона.

Учесник на тржишту који стиче контролу има обавезу пријаве концентрације у смислу члана 61. Закона, што је утврђено увидом у податке о приходима и у финансијске извештаје учесника концентрације. Из података достављених Комисији о укупним приходима група друштава којима припадају подносиоци пријаве у свету и у Републици Србији у 2019. години проистиче да су ови приходи виши од прописаних износа остварених укупних годишњих прихода из члана 61. став 1. тачка 1) Закона, што значи да је постојала обавеза пријаве предметне концентрације Комисији. Пријава је поднета у складу са чланом 63. став 1. Закона.

Релевантно тржиште

Релевантно тржиште производа одређено је у складу са чланом 6. Закона и Уредбом о критеријумима за одређивање релевантног тржишта („Службени гласник РС“, бр. 89/2009). Релевантно тржиште производа представља скуп роба/услуга које потрошачи сматрају заменљивим у погледу њиховог својства, уобичајене намене и цене. Релевантно географско тржиште представља територију на којој учесници на тржишту учествују у понуди или потражњи и на којој постоје исти или слични услови конкуренције, а који се битно разликују од услова конкуренције на суседним територијама.

Подносиоци пријаве су предложили да се, узимајући у обзир планиране активности циљног друштва, за потребе оцене ефеката предметне концентрације релевантно тржиште производа дефинише као тржиште производње и veleпродаје електричне енергије.

Подносиоци пријаве су учесници на тржишту производње и снабдевања електричном енергијом. Оба друштва су вертикално интегрисани оператори, који у свом саставу имају зависна друштва која се баве производњом, дистрибуцијом и снабдевањем електричном енергијом. Производни капацитети Подносилаца су базирани на термо и хидро изворима, а оба друштва обављају јавну услугу гарантованог и резервног снабдевања електричном енергијом. Реализација предметне Трансакције кроз изградњу и пуштање у рад нових хидроелектрана на територији Републике Српске, односно Босне и Херцеговине, има за циљ да се повећа степен енергетске независности и повећа удео електричне енергије из обновљивих извора енергије. Друштво ХЕС Горња Дрина још увек није активан учесник на тржишту производње и дистрибуције електричне енергије. Према наводима у пријави, електрична енергија произведена у хидроелектранама циљног друштва биће пласирана на слободном организованом тржишту, пре свега путем регионалних берзи, и ово друштво неће пружати услуге гарантованог и резервног снабдевања, већ ће у потпуности бити тржишно орјентисана компанија.

У Републици Србији, област енергетике регулисана је Законом о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 145/2014 и 95/2018). У складу са наведеним законом, Агенција за енергетику Републике Србије представља регулаторно тело са надлежностима у секторима електричне енергије, природног гаса, нафте и нафтних деривата и топлотне енергије која се производи у електранама - топланама. Надлежности Агенције за

енергетику Републике Србије обухватају регулацију цена, лицензирање енергетских субјеката за обављање енергетских делатности, надзор над тржиштем енергије и др.

Узимајући у обзир начин производње, својства, намену и цену предметног скупа роба/услуга, а нарочито планиране активности циљног друштва, Комисија је за потребе оцене ефеката предметне концентрације, релевантно тржиште производа дефинисала као тржиште производње и велепродаје електричне енергије, прихвативши на тај начин предлог подносилаца пријаве.

Релевантно географско тржиште за потребе предметног поступка, Комисија је дефинисала као територију Републике Србије, у складу са предлогом подносилаца пријаве и у складу са чланом 6. став 3. у вези члана 2. Закона.

Оцена ефеката концентрације

Приликом оцене ефеката предметне концентрације, Комисија је констатовала да је подносилац пријаве ЕПС присутан на дефинисаном релевантном тржишту производа у Републици Србији. Према извештају Агенције за енергетику Републике Србије за 2019. годину, укупна инсталисана снага електрана у Републици Србији износи 8.274 MW. ЕПС као највећи произвођач електричне енергије у Републици Србији, укључујући капацитете у сопственим хидроелектранама, термоелектранама (топланама на природни гас или мазут) и малим хидроелектранама, поседује укупне инсталисане капацитете за производњу електричне енергије од 7.741 MW, што представља 93,5% укупно инсталисаних капацитета у Републици Србији. Посматрајући произведене количине електричне енергије у Републици Србији, друштво ЕПС је у 2019. години по основу производње 33,50 TWh електричне енергије остварило тржишно учешће од око 96%, узимајући у обзир да је у Републици Србији у 2019. години произведено укупно око 34,83 TWh електричне енергије. Према проценама подносиоца пријаве друштва ЕПС, његов удео у снабдевању, односно велепродаји, електричне енергије у Републици Србији у 2019. години износио је око 97%.

Друштво ЕРС није присутно на дефинисаном релевантном тржишту производа у Републици Србији, нити поседује лиценце за производњу и снабдевање електричном енергијом. Према наводима у пријави, ово друштво је активно првенствено у Босни и Херцеговини и не продаје електричну енергију купцима у Републици Србији, а учешће у раду берзе „SEEREX“, која представља регионално организовано тржиште, не може се сматрати учешћем на тржишту Републике Србије.

Циљно друштво је основано ради реализације пројекта изградње и управљања хидроелектранама на горњем току реке Дрине и још увек није активно у производњи и велепродаји електричне енергије. Почетак изградње хидроелектрана планиран је за јануар 2021. године, док се сукцесиван почетак експлоатације новосаграђених хидроелектрана планира од 2026. године.

Узимајући у обзир све претходно наведено, Комисија је констатовала да предметна концентрација неће довести до значајнијих хоризонталних преклапања нити до негативних вертикалних ефеката на дефинисаном релевантном тржишту производа, из ког разлога је закључила да не постоји забринутост у погледу било ког критеријума за оцену дозвољености концентрације из чл. 19. Закона, па је одлучено као у ставу I диспозитива овог решења.

Одлука у ставу II диспозитива решења донета је применом члана 65. став 5. Закона и члана 2. став 1. тачке 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције, а на основу оствареног прихода учесника у концентрацији и са њима повезаних учесника на тржишту у обрачунској години која претходи години у којој је концентрација пријављена.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана достављања решења.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС”, бр. 28/1994, 53/1995, 16/1997, 34/2001 - др. закон, 9/2002, 29/2004, 61/2005, 116/2008 - др. закон, 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014, 106/2015 и 95/2018).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Небојша Перић, с.р.